

Belģijas latviešu ziņas

www.latviesi.be

Latviešu biedrības Belģijā laikraksts

nr.40
novembris 2023

Foto: Aldis Jonikāns

Skaista mana tēvu zeme
Par visām zemītēm.
Visapkārt ozoliņi,
Vidū saule ritinās.

Skaista mana brāļa sēta
Trejādiem vārtniem.
Pa vieniem Saule brauca,
Pa otriem Mēnestiņš.

Pa trešiem mājās braucu,
Div' dzeltenī kumeliņi.
Mazs bij' tēva novadiņis,
Bet diženi turējās.

Redaktore sleja

Šis gads pagājis Dziesmu un deju svētku zīmē – gada pirmo pusi tiem aktīvi gatavojoties, jūlijā piedzīvojot šo emocionālo brīdi un šobrīd cilājot atmiņā notikumus, pārskatot bildes, atkal un atkal skatoties video ierakstus. Man tas bija īpaši saviļņojošs notikums, jo pirmo reizi svētkos piedalījies kā dalībnieks – ar kori, ar teātri un arī kā žurnāliste un fotoreportiere. Pirmo reizi piedalījies mēģinājumos svilinošā saulē vai citubrīd centos notis saskatīt zem lietusmēteļa, izjutu prieku par diriģentu ‘spārnotajiem izteicieniem’ un piedzīvoju estrādes aizskatuves satraukumu. Arī es veselu nedēļu ēdu gurķus un rupjmaizi, mainīju uzstāšanās tērpus (kopā nodziedāju 6 koncertus un nospēlēju 1 teātra izrādi), pinu vainagus, pēcāk tos liku ledusskapī, lai saglabātu svaigus, un mēģināju paspēt visu – gan paballēties, gan pēc tam pamosties uz mēģinājumiem. Starp koncertiem un mēģinājumiem pat pamanījos intervēt un fotografēt, reizēm, braucot tramvajā uz Mežaparku, pierakstīju dzirdēto un redzēto un atlasīju bildes. Tā bija ļoti intensīva nedēļa, un šķiet, ka vēl ilgi biju piepildīta ar tikai latviešiem saprotamo prieku un emocijām. Svētkos visi bijām uz viena viļņa un vibrējām vienā ritmā.

Dziesmu un deju svētku gājienā aiz Beļģijas zīmes gāja paprāvs pulciņš ļaužu – dejtāji, koris un jauniešu koris, sirsnīgais Briseles latviešu teātris. Ar mums nāca arī Eiropas jauniešu deju kopa “Ausma” un “Vakareiropas koklētāji”. Kā mums gāja XXVII Vispārējais latviešu Dziesmu un XVII Deju svētkos? Par to lasiet šajā Beļģijas latviešu ziņu numurā. Šeit uzzināsi arī citus jaunumus par to, kas notiek Beļģijas latviešu kopienā – varēsi iepazīties ar jauno Latviešu biedrības Beļģijā valdi un jauno vēstnieci Beļģijas Karalistē. Svētku sveicienu sūta valsts prezidents Edgars Rinkēvičs, bet paldies un atvadu vārdus – mācītājs Rinalds Gulbis. Turpinās Portretu jeb interviju sērija ar Beļģijā dzīvojošiem latviešiem, un šoreiz iepazīsi darbīgo Zani Vērdiņu. Briseles latviešu skoliņas un Berkendāles Eiropas skolas bērni sagatavojuši arī dažus uzdevumus par mūsu mīļo Latviju!

Paldies LBB valdei par to, ka avīzes redaktora grožus nodevāt manās rokās. Tas ir gods un arī pārbaudījums – turpināt līdz šim iesākto un attīstīties. Paldies Almai par avīzes jauno vizuālo noformējumu. Pateicos arī visiem rakstu un bilžu autoriem! Sirsnīgs paldies Beļģijas latviešu pašdarbības kolektīvu vadītājiem, pasākumu rīkotājiem un aktīvistiem – tikai pateicoties jūsu darbam, mums ir, par ko rakstīt! Tikai visi kopā mēs veidojam šo Beļģijas latviešu kopienas dzīvi tik krāsainu! Lai top arī turpmāk!

Jeva Brinkmane

Agnis Sauka

Priekšsēdētājs

Veikt sabiedrisku darbu sāku salīdzinoši vēlu, tikai pēc aizceļošanas no Latvijas. Līdzko ieradās Beļģijā 2008.gadā, tā soli pa solim, gluži vai nemanot tiku “ievilkts” biedrībā. Joprojām tajā darbojos ar prieku, jo redzu, ka šejienes latvieši novērtē mūsu ieguldīto darbu un aktīvi piedalās sabiedriskajā dzīvē. Bez tam, tā ir iespēja satikt interesantus cilvēkus un jēgpilni pavadīt brīvo laiku. Uz tikšanos!

Sanita Karāle

Kasiere

Pēc izglītības un darba pieredzes fizioterapeits. Aktīvi piedalās Beļģijas latviešu sabiedriskajā dzīvē- biedrības valdē, Eiropas skolā, pašdarbības kolektīvos. Valdē ieņem “negantā” kasiera lomu.

Jaunā LBB valde

Pagājušajā kopsapulcē (4. maijā) tika ievēlēta jauna latviešu biedrības Beļģijā valde. Šeit mazs ieskats par jauno valdi - kas mēs esam, ko mēs darām ikdienā un kādi ir mūsu valdes pienākumi. Esam gatavi strādāt ar jaunu sparū! Lasi vairāk par mūsu darbiem www.latviesi.be

Alma Ulmane

Mājaslapa

Alma Ulmane ir Eiropas cilvēks, kas skolu pabeidza Briselē, bet universitāti Londonā. Valdē palīdz vadīt un organizēt lielos pasākumus, kā arī uztur mājaslapu un risina citas tehniskas problēmas. Aktīvi iesaistās arī Eiropas latviešu jauniešu biedrībā. Brīvajā laikā šuj, dzied, dejo un vada jdk "Ausma".

Andris Skrastiņš

Biedru pārzinis

Darba ikdienā eirokrāts. Biedrībā aktīvi darbojas dažādās lomās no 2012. gada. Papildus darbojas Latviešu Evaņģēliski Luteriskās Baznīcas Pasaulē Beļģijas draudzē, Eiropas Latviešu Apvienības prezidijā. Diasporas jumtorganizācijā Europeans Thought the World.

Helēna Veita

Vēstkopa

LBB darbojos no 2019.gada, ik mēnesi informējot tautiešus par pasākumiem Beļģijā, kas saistīti ar Latvijas vārdu. Tāpat aktīvi iesaistos pasākumu organizēšanā. "Nāc, iesaisties un dari!" ir mans vadmotīvs, kā arī uzsaukums latviešiem Beļģijā, ar aicinājumu pievienoties biedrībai un iesaistīties, radot svētkus kopā.

Laura Drazniece

Bibliotēka

Laura Drāzniece strādā Eiropas Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorātā. Biedrības valdē darbojas jau divus gadus un aktīvi iesaistās pasākumu organizēšanā. Rūpējas par Briseles latviešu bibliotēku un vada Beļģijas latviešu skautu un gaidu vienību. Brīvais laiks vislabprātāk tiek veltīts ģimenei un ilgām pastaigām dabā.

Laine Škoba

Pasākumu organizators

Laine Škoba strādā Eiropas Padomes Ģenerālsekretariātā, biedrības valdē pilnīga jaunpienācēja, brīvajā laikā piedalās viktorīnās, (Štepselētāju atgriešanās Eiropas lietu filiāle), improvizē, iesāk un pamet hobijus pusratā, lasa pati un grāmatu kluba ietvaros dzīvi interesējas, ko atraduši un izlasījuši citi.

Zigo Rutkovskis

Pasākumu organizators

Mani sauc Zigo. Kopš 2011.gada strādāju Eiropas Komisijā. Brīvajā laikā patīk ceļot, sekot politiskajām norisēm un iepazīt jauno. Jau gadu līdzdarbojos arī sirsnīgajā Briseles Latviešu Teātrī, kas ļāvis gūt neaizmirstamus iespaidus, pirmo reizi piedaloties kā dalībniekam Vispārējos Dziesmu un Deju svētkos. LBB Valdē esmu "jauniņais", pievienojoties 2023. gada maijā.

Mums ir jauna vēstniece

Aiga Liepiņa

Godātie tautieši, dārgie draugi!

Esmu pagodināta un gandarīta par iespēju Jūs uzrunāt laikā, kas vēsturiski pirms vairāk nekā 100 gadiem bijis izšķirošs mūsu tautas centienos veidot un nosargāt savu valsti.

Šodien, redzot un līdz sirds dziļumiem izjūtot Ukrainas varonīgo cīņu par savu valsti, brīvības un miera vērtība izgaismojas vēl spilgtāk. Man joprojām emocionāli spilgti atmiņā palikušas pirmās dažādos TV kanālos pārraidītās ainas no Krievijas īstenotā pilna mēroga iebrukuma Ukrainā, kas šķita tik neticami un neiespējami 21.gadsimta Eiropā. Diemžēl, trauksmes un humanitārās katastrofas līmenis tuvākos un tālākos reģionos arvien pieaug. Kā nesen atklājot "Rīgas konferenci" kopējo globālo situāciju raksturoja mūsu Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs: "Pasaulē ir haoss". Šovasar daudzkārt dziedājām vai klausījāmies "Lec, saulīte, tumsu šķel!". Domāju, ka šajos sarežģītajos ģeopolitiskajos apstākļos mēs visos līmeņos, tajā skaitā, katrs personīgi, esam daudz ko pārvērtējuši un novērtējuši no jauna. Arī fizisks attālums no mājām, no dzimtenes reizēm ļauj spilgtāk saskatīt svarīgo. Latvija IR mierīga, droša un zaļa valsts.

Bet, vienlaikus, vēl jo svarīgāk ir būt ciešās, abpusēji respektablās attiecībās ar partnervalstīm gan Eiropā, gan tālāk pasaulē, lai sadarbotos gan praktiski, gan arī - lai veidotu vienotu izpratni par kopējiem izaicinājumiem un tālredzīgiem risinājumiem.

Esmu pagodināta šoruden uzsākt darbu šeit Beļģijā, lai kā Latvijas vēstniece turpinātu strādāt mūsu valsts interešu pārstāvēšanā un tās starptautiskās reputācijas spudināšanā. Esmu apņēmības pilna ciešam un auglīgam darbam kopā ar Jums piepildot mūsu Latvijas vārdu ar pozitīvu saturu, izdomu un varēšanu!

Latvija un Beļģija gan divpusēji, gan Eiropas Savienības un NATO ietvaros iestājas par solidaritātes un kopējas atbildības vērtībām. Latvija augstu vērtē Beļģijas visa veida atbalstu Ukrainai tās cīņā ar agresorvalsti Krieviju un - iesaisti Baltijas reģiona drošības stiprināšanā. Tas mūs tuvina kopīgam augstākam mērķim – mieram un stabilitātei Eiropā un visā pasaulē. Turpināt stiprināt un padziļināt beļģu sabiedrības izpratni un solidaritāti ir viens no Latvijas vēstniecības pamatuzdevumiem. Tāpat, kopā ar Beļģiju un citām partnervalstīm Eiropā esam globālās ekonomikas→

transformācijas procesā uz tās ilgtspējību.

Vēl pirms pārcelšanās uz jauno dienesta vietu Beļģijā man bija emocionāli liels savīļojums būt Rīgā, kur š.g. 19. augustā Mākslas muzeja Rīgas Birža telpās tika atklāta jauna pastāvīgā ekspozīcija "Beļģijas māksla", kas ir beļģu dāvinājums pagājušā gadsimta 20.-30.gados latviešu tautai. Kā tālajā 1932.gada 15.novembrī, kad šī ekspozīcija pirmo reizi tika atklāta Valsts mākslas muzejā Rīgas pili, teica muzeja direktors Bukards Dzenis: (...) tā ir priekš mums ne tikai skaista mākslas darbu kolekcija, tā ir reizē arī beļģiešu tautas gara darbinieku mīļš draudzības apliecinājums latvju tautai...(...) Šādi spilgti savstarpējās cieņas apliecinājumi patiesi iedvesmo meklēt jaunas iespējas un veidus sadarbībai.

Dārgie draugi,

Vispārējie latviešu dziesmu un deju svētki šovasar Rīgā izskanēja kā emocionāls lidojums pāri Latvijai. Mūsu izcilo sportistu komandas gars un panākumi, jo īpaši šogad, vairākkārt kļuva par mūsu pacēluma un lepnuma avotu. Lai solidaritāte, entuziasms un lepnums, kāds mums ir šādos brīžos, saglabājas katrā no mums arī ikdienā. Un lai mums visiem sokas līdzdarbojoties mūsu valsts pilnveidošanā, kas līdzīgi kā Dziesmu svētki ir spējusi dzimt, pastāvēt un atjaunoties.

Sirsnīgi sveicu Jūs Latvijas 105.dzimšanas dienā!

Jūsu Aiga Liepiņa
Latvijas Republikas vēstniece Beļģijas Karalistē ■

Valsts prezidenta uzruna tautiešiem svētkos

Mīļie tautieši!

Novembris Latvijai ir īpašs mēnesis. Gan 11., gan 18. novembris ir labs pamudinājums katram, lai paraudzītos pāri ikdienas trokšņiem, atmetu nebūtisko un saskatītu svarīgo.

Un svarīgais ir tepat mums līdzās. Ikdienā un svētku reizēs. Latvijā un pasaulē. Tie ir mūsējie – Latvijas cilvēki. Tie ir mūsējie – Dziesmu un deju svētkos, hokeja un basketbola laukumā, ikdienas dienestu pildot, glābjot un aizsargājot cilvēkus. Un tie ir arī mūsējie, kuri studē, strādā un dzīvo daudzviet pasaulē. Latvija nav iedomājama bez jums. Jo jūs katrs ar savu darbu, ar savu attieksmi veidojat un darāt stipru šīs dienas Latviju. Tieši jūs padarāt Latviju par brīnumskaistu vietu pasaulē.

Godātie Latvijas cilvēki!

Latvija ir katram sava un īpaša. Taču esmu pārliecināts, ka Latvija joprojām ir vieta, ko katrs latvietis neatkarīgi, cik tālu mēs šobrīd atrodamies, sauc par savām mājām. Vēlu, lai arī ikdienas gaitās mēs būtu tikpat

vienoti un saliedēti ar mūsu valsti un mūsu saknēm!

Tikai kopā augšup mēs varam Latviju darīt stipru, taisnīgu un drošu. Tikai kopā kā viena tauta mēs spējam celt mūsu mīļo un vienīgo Latviju.

Sirsnīgi sveicu ikvienu Latvijas patriotu mūsu valsts proklamēšanas 105. gadatēnā!

Dievs, svētī Latviju! ■

robeža, te kaimiņos dzīvoja baltu ciltis – kurši, sēļi, zemgaļi, žemaiši, prūši, jātvīngi un galindi”. Un, lai gan mūsdienās mums nav vairs, ko dalīt, šis saulgriežu svinības nebija tikai vienkārša kopā sanākšana un pasēdēšana. Tas bija pasākums “Baltu svētki 2023”, kas seno baltu ciematā vienviet pulcēja kuršus no Klaipēdas puses, zemgaļus – žemaišus no Latvijas-Lietuvas pierobežas un, protams, ciemiņus no ziemeļpuses – lībiešus. Katrs rādīja savas prasmes ciema apmeklētājiem - Rasas svētku svinētājiem. Baltu ciematā varēja uzzināt, kā dzīvoja mūsu senči, kādus amatus viņi prata, kādus rituālus piekopa un kā vasaras saulgriežu maģijā sajuta kopību ar dabu.

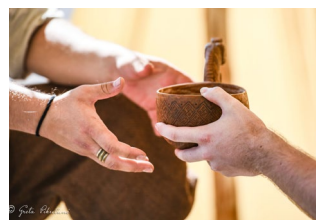
Senā kuršu ciemata nojumēs varēja palīdzēt sasmalcināt graudus un sēklas un nobaudīt 11. gadsimta tradīcijās ceptu maizi. Varēja arī izrādīt muskuļus, cilājot seno kuršu cīņu ieročus. Meistaru vadībā bija iespēja sev izkalt mazas rotaslietas vai izgatavot monētu, kā arī apskatīt bronzas un dzelzs laikmeta rotas. Interesenti varēja vērot seno kuršu jūrasbraucēju cīņas mākslas demonstrējumu un pat pielaikt viduslaiku bruņu vesti un bruņupuri.

Turpat netālu, upes krastā, sev mājvietu bija radusi sēļu-zemgaļu-žemaišu vainagu pišanas ‘skola’. Izrādās, ka pišanas māksla nemaz nav tik pašsaprotama, kā mums latvietēm vienmēr šķitis. Tomēr, kopā darbojoties un sekojot norādēm, amats tika apgūts raiti, un drīz svētku svinētāju galvas rotāja krāšņi ziedu vainagi. Pie lībiešiem varēja izgatavot rotas no dabīgiem materiāliem – pupām un smaržaugiem, bet zemgaļu modi varēja apgūt, «apģērbjot papīra lellītes». Gan liels, gan mazs varēja atrast interesantas nodarbes un apgūt jaunās prasmes. Kad saule laidās aiz ielejas mežiem, visiem izejot caur ziedu un ozollapu vārtiem, sākās sakrālais laiks. Saskaņā ar lietuviešu dabaszinību tas ir laiks, kad esam ārpus visa ikdienišķā, nobeidzam iepriekšējo dzīves ciklu, sakārtojam sevi un uzņemam spēku jaunam dzīves cēlienam. Vēlāk notika gaismas - saules - slavināšana: dziedāšana un dejošana aplī, lai apmainītos ar enerģijām. Beļģijas lietuviešu folkloras grupa “Rasodas” visas nakts garumā rūpējās par to, lai nepietrūktu dziesmu un rotaļu. Mums par pārsteigumu bija arī dziesmas latviešu valodā, un sajūta, kopīgi dziedot «Pūt, vējiņi», bija neaprakstāma. Mēs, latvieši, bijām diezgan mazā skaitā un tāpēc nevarējām apligt kaimiņus kā pieklājas. Toties varējām improvizēt ar savu dalību citā rituālā. Lietuviešiem ir rituāls, kur tiek dalīta maize; tas nes labklājību un pārticību. Latviešiem, savukārt, populārākais Jāņu nakts ēdiens ir ķimeņu siers, un mums siera ritulis simbolizē sauli. Tad nu ātri izdomājām, kā šos rituālus saliedēt. Šņikt, šņakt un no lietuviešu lāsveida formas siera tapa mūsu siera saules ritulis. Tā nu Rasas svētku dalībnieki ēda maizi un sieru.

Iestājoties tumsai, tika aizdedzinātas tā sauktās “stabules” - uz augstiem koku pāļiem no salmiem savītas senās baltu zīmes -, simboliski sadedzinot visu aizgājušo. Tas bija patiešām iespaidīgs skats. Gada isākajā naktī, lai iegūtu dievību labvēlību, neizpalika ziedojumi ugunij – graudi bagātai ražai un dzintara putekli labklājībai un bagātībai. Saule vēl nebija norietējusi, kad sākās viduslaiku ugunsgrīšanas šovs ar grupu “Inferno”. Uguns maģija lika skatītājiem aizturēt elpu. Svētku kulminācijā tika iekurts ugunskurs – gaismas uzvara pār tumsu. Senie balti ticēja, ka ugunskurs atver vārtus starp debesīm, virszemi un pazemi, ļaujot šai brīdī būt kopā ar senču gariem un dievībām. Un, kas zina, varbūt arī šajā naktī senie balti noraudzījās mūsos. Cauru nakti ap ugunsroku dziedot un dejojot, neizpaliekot arī lēksanai pāri ugunskuram, tika sagaidīts saullēkts. Sirreālās sajūtas pastiprināja Lietuvā ļoti populārā multimākslinieka Sauliusa Petreikisa (*Saulius Petreikis*) skaņu performance. Pa upi lēni, viena pēc otras uzmirdzot, sāka slidēt mazas uguntiņas – uz koka rāmīša uzlikti meitu vainagi ar svecīti vidū. Savukārt pēc latviešu tradīcijas pērnā gada vainagi tika atdoti ugunij jeb iemesti ugunskurā.

Īsti jāņubērni izturēja līdz brīdim kad saule modās otrā debess pusē, bet pārējie jau dažas stundas vēlāk līda no savām telšu migām. Vēl viens kopīgs sendieņu rituāls, kam bija lemts atdzimt šajos svētkos - agrā rīta pelde. Senās baltu sievietes esot plikas gājušas vārtīties Jāņunakts rasā, mēs gan tik drosmīgas nebijām. Priekšroku devām rīta peldei upē peldkostīmos. Un nemanot, saulei kāpjot arvien augstāk un augstāk, baltu ciemā atkal atdzima rosība - tika gan ēsts, gan dzerts. Acis priecēja priekšnesumi par viduslaiku dzīvi Lietuvas dižkunigaitijā. Bija pat iespēja vērot viduslaiku deju priekšnesumus un, apgūstot deju soļus, laisties kopīgā dejā.

Un tad jau arī pienāca vakars, kad teicām ardievas baltu ciemam un kuršiem, un devāmies uz Beļģijas mājām. Lietuvieši ceļmaizes vietā deva ielūgumu nākamā gada svētku kopīgai organizēšanai. Un kāpēc gan ne? ■

“Es visu spēju Tā spēkā, kas mani dara stipru”

(Filipiešiem 4:13)

Šie vārdi no Pāvila vēstules filipiešiem bija manas ordinācijas dievvārdi gandrīz pirms astoņiem gadiem Sv. Jāņa baznīcā Rīgā. Tie kā kredo ir mani pavadījuši visu šo laiku, kalpojot Beļģijas latviešu evaņģēliski luteriskajā draudzē. Ar tiem vēlos arī atvadīties - atstāju jūs ar šiem nelokāmās ticības vārdiem. Lai Kungs turpina vadīt un svētīt katru no jums jūsu individuālajos ticības ceļojumos.

*Atvados ar pateicību par
kopīgo ceļojumu*

Dārgie draugi Kristū, mana mīļā Beļģijas draudze, mani brisielieši!

Atvados ar smagu sirdi, bet vienlaikus - piepildītu ar pateicību par vairāk nekā astoņu gadu kopīgo ceļojumu. Šie gadi ir bijuši kā gobelēns, auster Dieva svētīgiem brīžiem, kas ne tikai atsvaidzinājuši mūsu dvēseles draudzē, bet arī aizsnieguši cilvēkus ārpus mūsu draudzes, stiprinot viņu ticību. Mans šeit pavadītais laiks ir bijis ticības svētceļojums, kurā esmu audzis kopā ar mūsu draudzi. Atceros dienas, kad biju tikai draudzes loceklis, kas atsaucās dievišķajam aicinājumam kalpot mācītāja amatā pēc tam, kad Klāvs mani bija uzrunājis. Šo gadu laikā man ir bijis tas gods būt Kunga kalpa amatā un vest draudzi dievkalpojums, lūgšanās un sadraudzībā.

“Jēzus sacīja: “Es esmu gaisma, kas ir pār visām lietām.

Es esmu viss: no Manis viss nāk un pie Manis viss nāk. Atšķeliet koka gabalu, Es esmu tur. Paceliet akmeni, un jūs mani tur atradīsiet.”

Toma evaņģēlija 77. pants

Briseles mazie dejojotāji

*Ai, rociņās, ai,
kājiniņās – kā jūs mani dancināt!*

Kas kopīgs dejai un valodai? Gan viena, gan otra var stāstīt brīnišķīgus stāstus. Dejā stāsti top caur kustību, smaidu, emocijām, acu skatienu, pieskārienu un mūziku. Vēl jo skaistāk, kad dejas stāsta stāstu latviešu valodā un to saprot ikviens latvietis jebkurā pasaules malā. Latviešu tautas dejas ir unikāla vērtība – tā apvieno paaudzes, jo dejojot var visi un ikvienā dzīves situācijā. Bet kad dejoj bērni, skatītājus pārņem īsts prieks, jo **bērni vienmēr dejoj 'pa īstam' un no sirds.**

Tādi ir arī mazie Briseles dejojotāji; nīpri, aktīvi, rotaļīgi, smaidīgi un vienmēr pozitīvi bērni, kas dejoj savam un citu priekam. **Deju kopā bērni radoši un lietderīgi pavada brīvo laiku, apgūst jaunas prasmes, sastop jaunus draugus un piedzīvo īpašus mirkļus.**

Bērnu grupiņa pirmoreiz kopā sanāca šī gada janvārī, kad, vecāku iedrošināta un bērnu iedvesmota, piekritu atjaunot Briseles bērnu deju grupu, kas COVID laikā bija pajukusi. Nu arī jaunajai Briseles latviešu paaudzei ir iespēja mācīties latviešu tautas dejas. **Šoruden bērnu pulciņš izaudzis jau līdz 25 dalībniekiem vecumā no 8 līdz 12 gadiem.** Īpašs prieks par to, ka deju grupai ir pievienojušies puiši, kā arī bērni, kas nesen pārcēlušies uz dzīvi Beļģijā. Tas tikai norāda, ka **tautas dejas tradīcija ir iesakņojusies mūsu ģimenēs un mūsos ir vēlme to kopt un attīstīt arī ārpus Latvijas robežām.**

2023. gads ir pagājis Dziesmu un Deju svētku zīmē, bet jau pēc diviem gadiem **2025. gadā norisināsies XIII Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki.** Briseles mazie dejojotāji gaida šos svētkus ar milzu entuziasmu. Tas ir šis atjaunotās deju kopas pirmais lielais sapnis un pārbaudījums, kam cītīgi gatavosimies, jo pavasarī būs jāatrāda prasme Latvijas žūrijai.

Bet līdz tam vēl vēlamies priecēt savas ģimenes un citus skatītājus dažādos pasākumos. Jau decembra otrajā pusē sadarbībā ar Briseles latviešu skoliņu ieskandināsīm Ziemassvētkus ar ziemas dejām un rotaļām. Būsim priecīgi sadancot ar citiem bērniem.

Tuvojoties Latvijas Dzimšanas dienai, **Mazie Briseles dejojotāji sūta siltus sveicienus visiem latviešiem un Latvijas patriotiem.** Leposimies ar mūsu valsti, tradīcijām un kultūru! Būsim vienoti un stipri!
Saules mūžu Latvijai! ■

No sirds vēlos izteikt atzinību un pateicību par nenovērtējamo ieguldījumu, ko visai latviešu kopīgajai lietai devuši un turpina dot Latviešu biedrības Beļģijā vadītāji Ilze Spīgule-Buijtenweg, Laura Bērziņa un Agnis Sauka. Baznīcas un biedrības sadarbība ir nesusi svētīgus un bagātīgus augļus, aizskarot daudzu cilvēku dzīves.

Lai apskaujoša Dieva žēlastība, pazemība, lēnprātība, sirds siltums un savstarpēja sapratne – **paldies par nesavtīgo darbu daudzu gadu garumā draudzes vadītājiem. Īpaši vēlos pateikties Litai Baltgalei-Nevei, Arnoldam Žubeckim un Andrim Skrastiņam.** Protams, pateicos arī ikvienam draudzes valdes loceklim, svētdienas skolas vadītājiem un ikkatram, kas pielikuši roku mūsu draudzes dzīvības uzturēšanā, kuplināšanā un bagātināšanā.

Atsevišķi vēlos pateikties mūsu neatkārtojamajam ērģeļu maestro **Ivaram Sprīņģim** par lielisko sadarbību visu šo gadu garumā. Lai Dievs tevi svētī un pasargā, un apmīļo tevi!

Tāpat atsevišķi un īpaši vēlos pateikties **manai namamātei,** kura mani – pēc tam, kad atstāju Briseli – vienmēr ir uzņēmusi ar sirsniņu un prieku. **Paldies tev, Dace R.**

Lai balsis pārdimd pār Briseli līdz Latvijai, lai skaņas plūdums neapstājas, jo kamēr ir skaņa - ir sirdspuksts un dzīvība plūst. Paldies par brīnišķīgiem muzikāliem kopā būšanas mirkļiem **diriģentēm Vitai Timermanei-Moorai un Gitai Pāvilai,** kā arī, protams, "Ugunīm" un Briseles latviešu korim. Paldies sirsniņajam Briseles latviešu teātrim par dzejas un prozas lasījumiem.

Paldies ikvienam!

Ar sirsniņu svētību un lūgšanām,
jūsu mācītājs Rinalds ■

XXVII VISPĀRĒJIE
LATVIEŠU
DZIESMU UN
XVII DEJU SVĒTKI

XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki Rīgu pieskandināja no 2023. gada 30. jūnija līdz 9. jūlijam. Šogad svinējam Dziesmusvētku tradīcijas 150 gadu jubileju. Pirmie dziesmu svētki notika 1873. gadā.

Beļģiju 2023. gada svētkos pārstāvēja:

Briseles latviešu dejtāji
Briseles apvienotais latviešu koris
Sirsnīgais Briseles latviešu teātris
Jauniešu deju kopa "Ausma"
Vakareiropas koklētāji

Šogad svētkos piedalījās 1795 kolektīvi ar 40 560 dalībniekiem jeb 15870 koristiem, 16879 dejotājiem, 2097 pūtējiem, 5714 citu nozaru pārstāvjiem. 2587 dalībnieki bija no diasporas - 88 kolektīviem un 22 valstīm, tai skaitā Beļģijas.

Kopā bija 60 pasākumi ar 500 000 skatītājiem. Televīzijas tiešraides koncertus skatījās 50 valstīs.

Svētku gājienā Beļģijas zīmi nest bija uzticēts Sanitai un Jānim. Malzubru ģimene vairākās paaudzēs aktīvi iesaistās dažādos Beļģijas latviešu pulciņos - kori, deju grupā, teātrī un pat Beļģijas latviešu biedrības valdē. Viņi veido Beļģijas latviešu kultūras dzīvi krāšņāku un nodod saviem bērniem dzimtenes un latviešu tradīciju mīlestību.

Populārākie vārdi dalībnieku vidū -
 1001 Jāni, 644 Ilzes,
 500 Ievas, 485 Daces,
 463 Ineses, 451 Līgas,
 422 Kristīnes, 421 Ingas,
 403 Andri, 398 Lauras.

Vecākajam dalībniekam bija 96 gadi, bet jaunākajiem – mazāk par gadīnu. ■

Plāns izpildīts - deju svētki godam nodejoti

Briseles latviešu dejojotāji

Briseles latviešu dejojotāji kā kolektīvs Dziesmu un Deju svētkos piedalījās jau trešo reizi. Būt vienam no 17 466 dejojotājiem ir īpaši, jo deju laukumā ikvienam ir sava vieta, mēs visi stāstām stāstus un esam atbildīgi viens par otru.

Dejojotāji nevar tā “ak, šodien slikts garastāvoklis; nedejošu”.

“Mūžīgais dzinējs” bija patiesi jaudīga koncerta programma. Vienmēr liekas, nu ko gan jaunu var

izdomāt, bet var! **Apceļojām mūsu miļo Latviju ar dejām un stāstiem.** Satikām vecus un jaunus draugus. Priecājāmies, šad tad dusmojāmies, bet katrs baudījām dejojotprieku un kopā būšanu un jušanu. Liels paldies ikvienam, kas pielika roku, lai mēs varētu dejojot svētkos. Paldies mūsu vadītājai Andrai Baltmanei par ieguldīto darbu un padomiem deju laukumā!

Nākamie svētki 2028. gadā, kad Deju svētkiem būs jubileja!

Ar ko šie svētki atšķirās no iepriekšējiem?

Šeit būs dažādi ieskatī no dejojotājiem.

Pirmo reizi mēs, diasporas dejojotāji, **sajutāmies pa īstam piederīgi dejojotāju saimei.** Nebija sajūtas, ka ir “viņi” un “mēs”. Arī mazāk izbrīnītu seju, ieraugot kolektīvus no citām valstīm. Kopumā svētkos piedalījās 34 kolektīvi no ārzemēm. Mums pat bija savs koncerts un ballīte Ķīpsalā!

Varējām arī vairāk **‘pagrozīties’ pirmajās deju rindās!** Diasporas dejojotāji vairs netiek slēpti tālos stadiona stūros; lepnī dejojām blakus Vektora E2 grupai. Mums bija uzticēts arī uzsākt Latgales intermēdiju. Fantastiska sajūta, kad Tev seko simtiem dejojotāju un A. Keiša balss stadiona skaļrunīs saka - *‘plāns ir izpildīts!’*

Šie svētki dažiem bija īsta diētas programma: **gurķis, plūmes, gurķis, plūmes un tad “ķieģelītis”.** Par laimi pēc svētkiem mammu un omīšu mājās varēja atgūt zaudēto.

Lietus ir Briseles saule! Zinājāt? Šāds sauklis mums ienāca prātā, gaidot gājiena sākumu, kad sāka pamatīgi līt. Bet vai tad mēs no lietus baidāmies? Varbūt pat paši to piesaucām, bet izmirkušiem un ar slapjām kājām nācās dejot arī mēģinājumos. Lietus nozīmē slidenu segumu. Arī mēs **klupām, kritām un kājas mežģijām**. Par laimi viss beidzās labi, un visi varēja dejot koncertā. Un ir tik patīkami, kad deju draugs izvelk no somiņas “Fastum gel” un piedāvā visiem apkārt. Dienā nodejojām vismaz 30 000 soļu!

Mums patiešām radās **sajūta, ka svētkus svin visa Latvija!** Varbūt hokejistu bronzas medaļa maijā latviešiem atvēra svinēšanas čakru? Daudzie pasākumi visās Rīgas malās radīja īpašu noskaņu. Būtu, protams, gribējies redzēt mazliet vairāk, bet tāds ir dalībnieku liktenis - uz deju laukuma jābūt 7:30, un tad seko mēģinājumi līdz pat 22:00. Pēc tam ballīte līdz 6 rītā. ■

“Sidraba birzs” ieskan tūkstošu balsis

Briseles latviešu koris gatavošanos Dziesmu svētkiem sāka vēl Covid-19 ierobežojumu laikā. Sākumā mēģinājumi notika tiešsaistē pa balsu grupām, kad diriģente Gita strādāja ar dāmām, bet kormeistare Santa - ar vīriem. Pirmo reizi uz klātienes mēģinājumu kopā sanācām tikai 2022. gada decembrī. Tad sākās saspringtais darbs, jo drīz bija virtuālā skate un līdz vasarai bija jāzina veselas divas plašas koncertprogrammas - “Tirums. Dziesmas ceļš” un noslēguma koncerta “Kopā augšup” programma. Abās kopīgas bija tikai 3 dziesmas, pārējās bija no Dziesmusvētku klasikas, zelta fonda un vairākas jaunas, tieši svētku tradīcijas 150. gadadienai komponētas - V. Pūces, J. Lūsēna, J. Jančevska un L. Ritmanes oriģinālskaņdarbi. Sākumā tie likās īpaši grūti, bet drīz kļuva par koristu iemīļotākām šo svētku dziesmām. Mūsu korim pievienojās Briseles Jauniešu koris ar diriģentu Kārli Ostrovski, un uz svētkiem devāmies visi kopā - vairāk nekā 70 dziedātāju sastāvā.

Dziesmu svētkos dziedājām un uzstājāmies arī Pasaules latviešu saietā namā Ķīpsalā jeb ārvalstu latviešu kolektīvu koncertā, kur dziedājām kopā ar Igo, Parīzes kori “LATVE” un Nīderlandes kori “LV koris NL”. Ar mūsu draugiem no Francijas un Nīderlandes dziedājām vēl vienā koncertā - šoreiz Igo mūs aicināja pie sevis uz Igo Mūzikas un mākslas centru “Ceplis” pie Bauskas. Tur tikāmies vēl pirms Dziesmu un deju svētku atklāšanas un dziedājām pašu, draugu un ģimenes locekļu priekam. Tā dziesmu svētku laikā nodziedājām 6 koncertus - 2 koncertus ar Igo, 4 koncertus Mežaparkā. Tas bija diezgan nogurdinoši, tomēr sasmēlāmies pozitīvas emocijas ilgam laikam.

Kā mums svētku nedēļa gāja?

Salijām gan gājienā, gan mēģinājumos, bet **koncertos nenopilēja ne lāsīte!** Laikam kāds no augšas mūs visus - gan dziedātājus, gan dejotājus - koncertos īpaši sargāja! Šķiet, ka arī saule piedalījās

‘gaismu šovā’, koncertu laikā fonā iekrāsojot debesis tik krāšņās krāsās.

Pirmais mēģinājums Mežaparkā bija īpašs, jo pirmo reizi **ieskandinājām “Sidraba birzi”** jeb atklājām jaunuzceltās estrādes arhitektūru un akustiku. Iepriekš visi Dziesmu svētku koncerti bija ar apskaņošanu, taču jaunā estrāde uzbūvēta tā, lai tur būtu dabīga akustika - jumta konstrukcija ar vairogiem strādā akustiski kā mežs. **“Sidraba birzs” veidota kā gaismas un skaidrības simbols, savukārt vizuālais tēls - līdzībās ar dabu.** Estrādes tribīne simbolizē kalnu, kurā kāpt, lai dziesma skanētu tālu. Jumta metāla konstrukcijas simboliski ir zari, bet koka vairogī - lapas. Tik ilgi bijām gaidījuši šo jauno celtni un nu beidzot bijām tur, **beidzot tā skanēja un atdzīvojās tūkstošu balsis!**

Mēģinājumos, kad saule karsēja pārāk stipri, **kopkoris sauca - ‘mīglu, mīglu!’** Jaunajā estrādē izbūvēta īpaša adiabatiskā sistēma, kas karstā laikā ļauj atvēsināt dziedātājus ar ūdens miglas palīdzību. Brīvprātīgie dalīja→

īpašas papīra cepures, kas palīdzēja paslēpties no spožajiem saules stariem. Koristi arī deva vaļu savai izdomai un aizsargcepures taisīja no dalībnieku auduma somām vai notīm, slēpās zem dziesmu grāmatām. Citi, tieši pretēji, neslēpās, **baudīja sauli un paspēja pat iesauļoties.**

D vitamīns un enerģija bija īpaši vajadzīga, lai izturētu lielo slodzi. Koncertos nesanāca sēdēt un garlaikoties, jo **kopkoris radīja īpašus vizuālos un skaņas efektus** ar dziesmu grāmatām un spoguļlapiņām, veidojot Latvijas karogu, radot vizēšanas un žvadzēšanas efektus utt. Pasākuma organizatori bija parūpējušies arī par mūsu fizisko formu, daudzās dziesmās bija ļoti aktīvas kustības un īpaša horeogrāfija. Kopkoris pat pēkšņi kļuva par svētku režisoru un **ieviesa savas korekcijas** - veidoja improvizētas kustības, meitas rādīja baltās zeķes (kā atbilde vīru dziesmai), koris sāka vizēt jau lielkoncertā, kaut arī tas bija paredzēts noslēguma koncertam. **Tikai tur, kopkorī esot, tā pa istam var aptvert tā spēku - gan skanējuma, gan kopīgās pozitīvās enerģijas radīšanā.**

Lai arī jaunuzceltā estrāde var uzņemt gandrīz divreiz vairāk dalībnieku

nekā iepriekš, brīžiem bijām saspiesti un tiešām **dziedājām 'plecu pie pleca'**. Šogad Dziesmu svētkos piedalījās lielākais dziedātāju skaits svētku pastāvēšanas vēsturē - 15870 koristi no 454 koriem.

Lielkoncertā "Tīrums. Dziesmas ceļš" dziedāt sākām jau uznāciena laikā. Estrāde piepildījās ar dziedātājiem, kas pieskandināja "Sidraba birzi". Daļai no dalībniekiem estrādē bija jākāpj pa estrādes ārējās metāla konstrukcijas kāpnēm, kas ļoti šūpojās. Tas nebija patīkami un radīja raizes par personīgo drošību. Tomēr svētku organizatori veica nepieciešamās pārbaudes un ziņoja, ka viss ir droši.

Pirmajā dienā stāvējām nebeidzamā rindā pēc pusdienām, tomēr pēcāk viss bija labi organizēts un pusdienu pauzes noritēja raiti. Ik dienas saņēmām arī vakariņu pakas un 'dienišķo gurķi un maizi' - gandrīz katru dienu pārtikas pakā bija gan gurķis, gan maize, un tie kļuva par neatņemamu svētku sastāvdaļu. **2023. gada svētki noteikti ieies vēsturē kā gurķu un rupjmaizes svētki.** Vienu dienu visi dalībnieki (gan dziedātāji, gan dejojāji) dabūja nogaršot arī gardo virssieriņu - īpašo Dziesmusvētku biezpiena sierīņu.

Tā kā mūsu pulkā bija arī jaunieši, tad jaunākajiem dalībniekiem iecēlām **kora krustmātes un krustēvus, kas palīdzēja neapjukt un nepazust mēģinājumos un koncertos. Visu nedēļu viens otru motivējām gan klātienē, gan saziņā sociālajos tīklos**

(Whatsapp grupā). Sūtījām noderīgu informāciju, bildes un reizēm arī kādus jokus. Lai arī katrs stāvējām kopā ar savas balss grupu - soprāni ar soprāniem, alti ar alti, tenori ar tenoriem un basi ar basi - un Mežaparkā satikāmies reti, tomēr tieši šī saziņa sociālajos tīklos palīdzēja mums sajūst, ka Mežaparkā esam visi kopā. Jūtām, kā kopā veidojam šo unikālo gaisotni un vibrāciju - koris un arī skatītāji, gan Mežaparkā, gan arī koncertu turpinājumā 'dziedošajos tramvajos'.

Noslēguma koncerts bija vairāk nekā 5 stundas garš, un sākumā likās - kā tad to var izturēt, nostāvēt un nodziedāt? Tomēr laiks paskrēja tik ātri, ka noslēgumā bija žēl, ka tas viss jau beidzies un līdz nākamajiem svētkiem jāgaida 5 gadi. Bet tieši tāpēc jau **emocijas ir tik spilgtas - tās veidojušās 5 gadu garumā un sasniedz kulmināciju noslēguma koncertā.** Tur likās, ka gaiss vibrē un ir elektrizēts. Skatītāju rindas un pat viss mežs apkārt bija pilns un vizēja. **Mēs visi kopā šajā pacilājumā noslēdzām mūsu kopīgos svētkus nedēļas garumā.** Dziesmu un deju svētki ir tautas svētki, un mēs visi esam to būtiska sastāvdaļa - gan Dziesmu un deju svētku veidotāji, gan dalībnieki, gan skatītāji.

Runā, ka **Sadziedāšanās naktī paši aktīvākie esot dziedājuši un dejojūši pat līdz 8.00 no rīta.** Mēs gan izturējām tikai līdz 6.00, kad devāmies uz dziedošo tramvaju, kur kāds diriģents smejojot lūdza atvērt dziesmu grāmatas.

Sasmēlāties tik daudz prieka un enerģijas, kas, cerams, pietiks kādiem 5 gadiem - līdz pat nākamajiem Dziesmu un deju svētkiem. Uz drīzu tikšanos "Sidraba birzi"! ■

Piedalīties svētkos

“pa īstam” jauniešu koris

Ir pagājuši tikai 4 mēneši kopš Dziesmu svētkiem, tomēr liekas, ka jau vismaz gads vai pat vairāk. Atminos, kā dziedāju Mežaparka estrādē ar tenoriem - 20. kolonnas D sektora 59. rindā. Daudziem droši vien nav saprotams, kādēļ ‘pusjaunietim’, kuram martā palika 25 gadi, kurš dzimis Rīgā, bet pašlaik dzīvo Beļģijā, vajadzētu piedalīties Dziesmu svētkos. Varbūt, lai iepazītu pašam sevi un lai kļūtu stiprāks!

Viss sākās ar to, ka pieteicos dziedāt jauniešu kori. Pirmo reizi mēs sanācām 2022. gada 4. aprīlī. Sākumā domāju dziedāt vien paša priekam, jo tā nav pirmā reize, kad dziedu kori. Tomēr, jo vairāk piedalījos mēģinājumos, jo vairāk es apzinājos savu uzdevumu - motivēt jauniešus. Gribēju radīt jautru atmosfēru, kas dod prieku dziedāt latviešu kori. Pēc aptuveni 3 mēnešiem mūsu diriģents Kārlis Ostrovskis paziņoja, ka 2023. gadā Rīgā notiks Dziesmu svētki un ka arī mēs tajos varētu piedalīties kopā ar Briseles latviešu kori.

Es jau biju aizmirsis, ka Latvijā šādi svētki notiek ik pēc 5 gadiem. Biju pat aizmirsis, ka 2018. gadā jau piedalījos ‘neoficiāli’, kad svētkos biju ar Ropažu kori. Tajā brīdī es sapratu - es gribu piedalīties Dziesmu svētkos ‘pa īstam’. Tāpēc gāju uz mēģinājumiem, lai būtu labi sagatavojies un lai vasarā ar lielu lepnumu varētu dziedāt dzimtenē. Un tā arī notika – mēs, Briseles latviešu koris, nodziedājām lieliski un izturējām svētkus - visi sveiki un veseli, ar milzu enerģiju un bagāžu nākotnei.

Sākumā jau to pat nemaz nevar aptvert, kādu darbu mēs visi - kolektīvi un dziedātāji - kopā paveicam. Tā īsti to saproti tikai tad, kad svētki jau beigušies un

šis milzīgais darbs, projekts, uzdevums, panākums - kā nu kurš to vēlas saukt - ir padarīts. Pilnībā to aptveram tikai pēc kāda laika, kad visi šie mirkli nostiprinājušies mūsu atmiņā. Lai arī ceļā uz Dziesmu svētkiem bija daži grūti brīži - iekšējie konflikti un pārmetumi, ka citi personīgie projekti un vēlmes jānoliek malā, ka trūkst laika pašam sev, paškritika, utt. - tomēr patiesībā šie grūtie brīži mani padarījuši tikai stiprāku, un tagad labāk tieku galā ar pārbaudījumiem. Jūtu, ka daudz kas notiek vieglāk un it kā pats no sevis (tomēr, vai tā ir nejaušība, to ir grūti pateikt...).

Bet, ja jāsaka pavisam godīgi, tad vēlme piedalīties Dziesmu svētkos droši vien bija pateicoties manai Eiropas skolas latviešu valodas skolotājai Inetai Carai. Viņa man veltījusi ļoti daudz laika - palīdzējusi izkopt un uzturēt latviešu valodu, saglabāt interesi par Latvijas kultūru, piepildīt manu garu ar latviešu tradīcijām. Brīžiem pat palīdzējusi tikt galā arī ar grūtākām emocijām (reti kad skolotājas dara arī to). Kaut arī vidusskolu esmu pabeidzis jau pirms

7 gadiem, viņas klātbūtnei jūtu joprojām. Bez viņas atbalsta es nebūtu tas, kas esmu pašlaik, un, visticamāk, Dziesmu svētkos es nekad nebūtu piedalījies.

Tomēr nav svarīgi, vai esam piedalījušies Dziesmu svētkos vai nē, mēs visi esam nozīmīga šīs pasaules daļiņa. Galvenais ir ieklausīties savā sirdī, noticēt sev, jo tas palīdz pārvarēt bailes, palīdz kļūt stiprākiem. Un tā mēs varam atklāt pilnīgi citu pasauli, kuru mēs nebūtu iedomājušies, ja nebūtu ļāvuši sev to piedzīvot. Man tie bija Dziesmu svētki, kas man atklāja kaut ko jaunu manī. Ir vērts dziedāt kori, lai atklātu sevi. ■

Kopīgs piedzīvojums dziesmu un deju svētkos

sirsnīgais Briseles latviešu teātris

Sirsnīgais Briseles latviešu teātris bija viens no 23 amatierteātriem un vienīgais diasporas amatierteātris, kas šovasar piedalījās Dziesmu un Deju svētkos.

Jau tradicionāli svētkos piedalās ne tikai dziedātāji, dejotāji, pūtēji un folkloras kopas, bet arī amatierteātri. Šogad muzikālās izrādes - latviešu autoru darbu iestudējumus varēja skatīties Esplanādē, Vērmānes dārzā un M. Čehova Rīgas Krievu teātrī. Sirsnīgā Briseles latviešu teātra izrādi "Labas lietas" vārēja redzēt 5. Jūlija vakarā Esplanādē. Teātrim talkā nāca muzikālie draugi no Luksemburgas - postfolka grupa "Rudzurika". Izrādes pamatideja ir, ka lai kas vai kāds Tu neesi, satiecība, labvēlība un kopā darbošanās ir labs sākums ikvienam piedzīvojumam. Un, ja piedzīvojumā iegādājies doties lietām, kuras kāds vairs nevēlas vai neprot pielietot, tām ir vērts meklēt jaunas mājas un jaunus pienākumus. Tā tās var atkal būt kādam noderīgas un var palīdzēt tiem, kam tas visvairāk nepieciešams.

Mēģinājums naktsklubā

Tā kā daži no mums svētkos piedalījās ar vairākiem kolektīviem - dziedāja, dejoja, muzicēja ar folkloras kopām, kapelām

un citiem muzikālajiem projektiem (un mūsu vidū bija arī Liene, kas svētkos piedalījās ar veseliem 7 kolektīviem), tad, protams, bija grūti atrast laiku mēģinājumam pirms izrādes. Vienojamies, ka tiekamies svētdienā no rīta - pirms gājiena. Bet neiztikām bez kurioziem. Svētdienas rītā Veltiņa, veiklā solī dodoties pa Brīvības ielu, retajiem garāmgājējiem izmisīgi jautāja - "Kur te var atrast naktsklubu?" Jā, tieši naktsklubā bija sarunātas mēģinājuma telpas. Citi ielidoja tikai svētdienā īsi pirms mēģinājuma un taksistam par lielu pārsteigumu - svētdienas rītā arī gribēja doties uz naktsklubu.

Plivošie karogi un zila acs

Svētku gājienā mūsu stalties karogu nesēji tos nesa tik sirsnīgi, ka pavisam netišām

kāda gājiena dalībniece dabūja ar karoga kātu 'pa aci'. Viņai gan nācās svētkos visu nedēļu piedalīties ar 'zilu aci' un attaisnoties, ka nav kāvusies par labāko vietu svētku gājienā. Bet tagad visi zina, ka no Briseles teātra ir jāturās 'pa gabalu', īpaši, ja tiem rokās karogi.

No pūra lādes spēj apgērbt pat pus teātri

Kad runājam par svētku gājieni, domājam kādos tērpos iesim, bija skaidrs - vilksim tautastērpus. Un ne jau tāpat vien kādu tautisku blūzīti un jostiņu, bet pilnu 'uzkabi' - ar brunčiem, biksēm, krekliem, saktām, ņieburēm un villainēm. Bet ko darīt tiem, kam pašiem nav sava tautastērpa? Labi, ka dažiem biedriem pūra lāde ir tik liela, ka ar to var apgērbt pat pus teātri. Tā nu sapucējušies un priecīgi devāmies gājienā, aktīvi mājot visiem gājiena skatītājiem. ■

Viss kārotais ir iespējams, ja vien cītīgi strādā

Čau, mani sauc Zintis!

Rietumeiropas deju kopā "Ausma" esmu bijis kopš pirmsākumiem, kad Alma un Marika vēl tikai pārsprida ideju par deju kopu. Meitenēm bija ambiciozi plāni - pulcēt jauniešus no visas Eiropas un piedalīties XVII Deju svētkos Latvijā. Reti ir iespēja būt daļiņai no kaut kā tik nozīmīga, tāpēc ar lielu entuziasmu izbrīvēju laiku, lai ik mēnesi nedēļas nogalē no Nīderlandes brauktu uz Beļģiju uz mēģinājumiem.

Teikšu godīgi, sākotnēji, redzot lielo dejošanas pieredzes atšķirību starp jauniešiem, šaubījos, vai mērķi vispār spēsīm sasniegt. Daudziem tā bija pirmā deju pieredze, bet soli pa solim kopā ielikām pamatus. Tika izveidots oriģināls logo un vienojāmie saukt kopu par "Ausmu". **Lai arī mēs visi pašlaik dzīvojam**

Rietumeiropā, saule vienmēr aust Latvijas pusē, saucot mūs mājup. Almas centība organizatoriskajā jomā un Marikas neizsīkstošais entuziasms atmaksājās. Mēs iemācījāmies 4 dejas no deju svētku repertuāra. Cītīgais darbs - braukšana uz mēģinājumiem no tuvākām un tālākām Eiropas malām, garie un nogurdinošie mēģinājumi, kopīga tērpu šūšana un komplektēšana - mūs vienoja. **Īpaši jauki un sirdi sildoši bija redzēt, kā ikviens ar aizrautību iesaistījās notiekošajā. Visu paveicām kopā, jo ikviens sniedza palīdzīgu roku.**

Virtuālās skates datums pienāca ļoti ātri un, kaut arī visi bijām cītīgi gatavojušies gada garumā, ikviens bija satraucies to, vai mums izdosies iekļūt C grupā. Atceros, ka dienā, kad filmējām skates video, bija īpaši sutīgs, kondicionieris nestrādāja un visi bijām slapji, vai simts reižu lecot

'Cūkas driķos' un pārfilmējot to neskaitāmas reizes. Pāris dienas vēlāk, kad visi jau bijām atpakaļ mājās ikdienas gaitās, saņēmām lielisku ziņu - esam tikuši C grupā! Es biju tik saviļņots, ka darbā skraidīju pa biroju, skaļi saucot - **'Jā! Mēs piedalīsimies Deju svētkos!'** Neviens jau mani īsti nesaprata, bet biju tik priecīgs! Tomēr viss jau vēl nebija padarīts, lielais darbs vēl bija priekšā.

Svētku laiks Latvijā bija īpaši aizraujošs. Pasākumi un notikumi visapkārt, cilvēki sabraukuši no visām pasaules malām. Šajos svētkos bija lielākais dalībnieku skaits svētku pastāvēšanas vēsturē. Un mēs - "Ausma" - tagad bijām daļiņa no tā. Mēģinājumi Daugavas stadionā bija pilnīgi citā līmenī, salīdzinot ar to, ko bijām darījuši reizi mēnesī Briselē. Veselu nedēļu, vismaz 10 stundas dienā pavadījām, gatavojoties lielajam uzvedumam - kopkoncertiem. **Līdz ar deju svētku virsvadītāju norādījumiem stadionā veidojās deju zīmējumi, un tiešām bija neticama sajūta to redzēt un piedzīvot.** Brīvajā laikā starp mēģinājumiem jau kopš pirmās dienas saliedējāmies - viens otram palīdzējām mācīties deju soļus, jokojām, spēlējām kārtis, sitām volejbola bumbu un pat, saspiedušies kā siļķes mucā, gulējām uz mazās gērbtuves grīdas. **'Ausma' tiešām bija kļuvusi par vienu draudzīgu ģimeni. →**

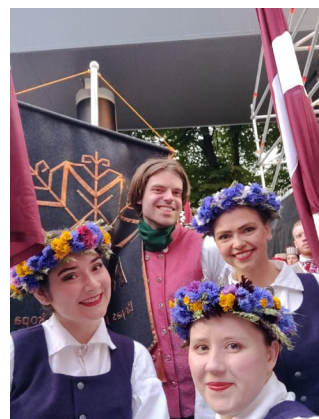

no idejas par Eiropas jauniešu deju kopu līdz dalībai Deju svētkos

Lieluzvedumu “Mūžīgais dzinējs” izdejojām 4 reizes. Ģenerālmēģinājumi bija noderīgi. Tie mums palīdzēja iesildīties, lai koncertu laikā deju soļi būtu perfekti, stāja stalta un lai pāri visam liels smaids, jo noslēguma koncertu rādīja tiešraidē televīzijā. Kaut arī kameras mūs nerādīja tik bieži kā A grupas deju kolektīvus, **mēs tur bijām un mūsu emocijas bija pamatīgas.** Koncerta sākumā ‘karogu gājienā’ man bija uzticēts nest Latvijas karogu. Biju tik savīļņots, ka apraudājos vairākkārtīgi. Īpaši savīļņots biju arī, dejojot Jāņa Purviņa “Rīga dimd” horeogrāfiju. Pēc fināla dejas ar lielu smaidu apskāvu visus “Ausmas” dalībniekus. Protams, metām gaisā mūsu vadītājas Almu un Mariku. Tā, izrādās, ir jau sena deju tradīcija.

Tas, cik tālu esam tikuši, mūsu iespaidīgie nākotnes plāni, man devis pārliecību, ka viss kārotais ir iespējams, ja vien cītīgi strādā.

Pateicoties mūsu vadītājām Almai un Marikai un, protams, arī visiem “Ausmas” deju kolektīviem, **ši vasara bija neaizmirstama un vienmēr paliks manā sirdī.** Īpaša pateicība arī Ancei par pievienošanos pēdējā brīdī un palīdzēšanu orientēties haotiskajā deju skatuvē Daugavas stadionā. ■

Tradicionālās kokles spēles vēstneši Eiropā

Šīs vasaras Dziesmu svētku gājienā starp Beļģijas kolektīviem soļoja arī “Vakareiropas koklētāji”, un tas daudziem bija pārsteigums. Kas tie tādi? Par tādiem nekas nav dzirdēts! Vai tiešām gājiena organizatoru kļūda?

Nebūt nē. Apvienība “Vakareiropas koklētāji” dibināta 2007. gadā Luksemburgas pierobežā. Šobrīd tajā apvienojušies ap 40 ārpus Latvijas dzīvojošu kokles spēles entuziastu no 12 valstīm, un viņus visus muzikāli ‘pieskata’ Aiga Ožehovska. No Beļģijas pagaidām šeit līdzdarbojas tikai viens dalībnieks.

Šovasar “Vakareiropas koklētāji” jau otro reizi piedalījās Vispārējos latviešu Dziesmu un Deju svētkos. Pasaules latviešu saietā nama pasākumā 38 koklētāji kopā izpildīja “Bēdu, manu lielu bēdu” deviņās valodās. Viņiem pievienojās arī slavenā koklētāja Laima Jansone, ar ko kopā spēlēs jau iepriekš.

Diasporas amatierkolektīvu koncertā Esplanādē “Vakareiropas koklētāji” skatītājus iepazīstināja ar Eiropas dančiem, parādot tradīciju līdzības un atšķirības. Danču muzikālie aranžējumi bija pašu grupas dalībnieku veidoti, un kopā ar Luksemburgas un Zviedrijas dejotājiem tas izvērtās par lielisku priekšnesumu.

“Vakareiropas koklētāji” dzīvo visdažādākajās vietās visā Eiropā, tādēļ svarīgas ir pašu organizētās nometnes, kas parasti notiek divreiz gadā. Tajās dalībnieki pilnveido kokles spēli, veido jaunu koprepertuāru un vienkārši ļoti pavada laiku kopā ar citiem līdzīgi domājošajiem. Tas, protams, visus iedvesmo turpināt mācīties kokles spēli, un, lai uzturētu šo garu, starplaikos koklētāji tiek arī tiešsaistes mēģinājumos.

Šī gada pavasarī nometne notika Hāgā, un to organizēja Nīderlandes koklētāju grupa “Māras meitas un dēli”. Tajā galvenokārt tika gatavots dziesmu svētku repertuārs, un šai procesā lieti noderēja Laimas Jansones meistarklases. Savukārt rudens nometne notika Parīzē. Papildus intensīvām mācībām visas nedēļas nogailes garumā, sestdienas vakarā bija arī koncerts plašākai publikai, kas rīkots sadarbībā ar Latviešu apvienību Francijā. Pēc koncerta notika arī sadziedāšanās un danči.

Vairāk informācijas par Vakareiropas koklētājiem Facebook “[Vakareiropas koklētāji](#)” un Instagram - “[vakareiropas_kokletaji](#)”. ■

Dziesmu un deju svētki vieno kultūras un kontinentus

Latviešu Dziesmu un deju svētkos ar lielu godu un lepnumu piedalās ne tikai latvieši, bet arī ārzemnieki. Kas motivē skotus, brazīļus, francūžus un japāņus piedalīties mūsu svētkos? Viņi piedalās, reizēm pat nesaprotot latviešu valodu un nepazīstot mūsu kultūru, dziedāšanas un dejošanas senās tradīcijas. Tomēr visi apgalvo, ka piedalīties tik grandiozā pasākumā ir kas īpašs, un vēlas to piedzīvot vēlreiz.

Lūkass Manns Sausens (Lucas Mann Sausen) ir brazīlietis

un šogad Dziesmu un deju svētkos piedalījās jau otro reizi. Savā dzimtajā pilsētā Ižui viņš dejo latviešu deju grupā "Staburags". Sākotnēji gan dejojis zviedru deju kolektīvā, bet vēlāk pievienojies "Staburagam" un par to ir īpaši priecīgs. Lūkass tāpat kā citi brazīlieši, kas dejo šai kolektīvā, latviski nerunā, bet ir ļoti pateicīgs kolektīva labajiem gariņiem Kristīnei un Aigaram Kārklīņiem no Liepājas. Viņi viesojās Brazīlijā un palīdzēja apgūt deju svētku programmu un pat sarūpēt tautastērpus. Kristīne un Aigars ar viņiem bija arī Rīgā mēģinājumu laikā - tulkoja svētku virsvadītāju un organizatoru norādes. Lūkass uzstājās deju koncertos Daugavas stadionā un Ķīpsalā Pasaules saieta nama diasporas koncertā, tāpat arī Esplanādē - Tautu dienā "Raduma spēks". Viņam patīk īpašā Dziesmu un deju svētku atmosfēra, kad visi ir vienoti dejā un dziesmā. Visi ir kā seni draugi - uz viena viņa un kopā. Pilsētā valda prieks un mīlestība. Viņš ar nepacietību gaida arī nākamos Dziesmu un deju svētkus, lai atkal dotos uz Latviju.

Ēriks Šovēns-Martēns

Francūzis Ēriks Šovēns-Martēns (Eric Chauvin-Martin)

pirmo reizi Dziesmu svētkus apmeklēja kā skatītājs. Pirms 5 gadiem, sēžot Mežaparkā skatītāju rindās, viņš bija tik saviļņots, ka par mērķi sev noteica piedalīties nākamajos svētkos kā dalībniekam. Lai arī Parīzes latviešu korim viņš pievienojās tikai septembrī, kora vadītāja Ināra Braže un kora biedri bija lielisks atbalsts. Viņi palīdzēja ar izrunu, un kora dalībnieces un tulkotājas Kristīnes Sniedzes franču valodā tulkotie teksti palīdzēja saprast dziesmu tekstu būtību. Gatavošanās bija ļoti intensīva; bija jāiemācās 2 plašas koncertprogrammas un viss vēl latviešu valodā. Ēriks arī tagad turpina dziedāt latviešu kori, tā uzturot saikni ar Latviju. Viņš noteikti vēlas piedalīties arī nākamajos Dziesmu svētkos un cer, ka tajos varēs dziedāt dziesmas no rokoperas "Lāčplēsis" vai Imanta Kalniņa "Virs galvas mūžīgs Piena ceļš". Viņš ļoti vēlas arī īstu latviešu tautastērpu. Ne tikai lina kreklu un jostu, kas viņam ir jau tagad, bet krāšņu vesti, ko ar lepnumu uzvilkt Mežaparka "Sidraba birzī". Mežaparka Sidraba birzī. →

Lūkass Manns Sausens

Deivids Priss (David Preece) ir skots

un piedalīties jau trijos dziesmu svētkos – divreiz latviešu un vienreiz igauņu. Viņš dzīvo Briselē un dzied Beļģijas latviešu kori. Kādreiz dziedājis arī igauņu kori. Deivids ir tulkotājs un kopā pārvalda 12 svešvalodas (latviešu, igauņu, somu, ungāru, čehu, slovāku, bulgāru, poļu, krievu, portugāļu, franču un ukraiņu), bet latviešu valoda un kultūra viņam ir īpaši tuva. Latvijā viņš iemīlējies brauciena laikā no Polijas uz Tallinu. Toreiz viņš pietājis Saulkrastos pie jūras, lai izlocītu kājas, un uzreiz sapratis, ka Latvijā grib atgriezties. Deivids Latvijā nodzīvoja 5 gadus un kori dziedāja maģistra studiju laikā Ventspils Augstskolā. Pēc tam viņš pārcēlās uz Briseli un sāka dziedāt latviešu kori, arī vokālajā ansambli “Ugunis”. Deivids var salīdzināt latviešu un igauņu svētkus un dziesmas un uzskata, ka latviešu dziesmu teksti ir noslēpumaināki, viss pateikts tā poētiski. Igauņu dziesmu teksti ir daudz noteiktāki un patriotiskāki. Bet latviešu Dziesmu un deju svētkos ir lielāka kopības sajūta – viss koris ir viens veselums. Tā ir neaprakstāma sajūta un Deivids jūtas piederīgs šim tūkstoš balsu korim un Latvijai.

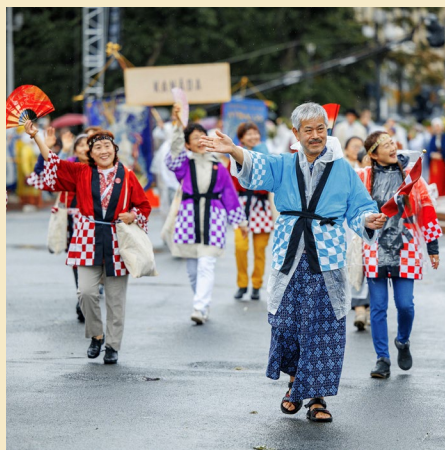

Deivids Priss

Noriko Furukava (Noriko Furukawa) no Japānas

kora “Gaisma” stāsta, ka koris svētkiem ir gatavojies īpaši čaki. Mēģinājumi notikuši 2 reizes mēnesī, bet pirms pašiem svētkiem 4 līdz 5 reizes. Īpaši strādājuši ar izrunu un muzikālo partiju. Ne velti tieši japāņu korim “Gaisma” diasporas koru skatē bija augstā 1. vieta. Noriko atklāj, ka viņai latviešu dziesmas ļoti patīk un tāpēc esot viegli tās mācīties. Viņasprāt, latviešu dziesmām ir ļoti skaistas melodijas. Noriko ir jau gandrīz 80 gadu, bet viņa ir apņēmības un spēka pilna. Viņai patīk Latvija un Rīga. Svētku laikā pilsēta ir īpaši skaista, cilvēki - draudzīgi un pretimnākoši. Lai arī viņa nesaprot latviešu valodu, mēģinājumos izdodas visu saprast. Noriko parasti izvēlas sēdēt blakus kādam, kas runā angļiski un var visu iztulkot. Svētku dalībnieki ir saprotoši un ļoti atsaucīgi. Noriko hobijs esot rožu audzēšana. Viņas dārzā esot vairāk nekā 200 rožu. Dziesmu svētku laikā tās apkopj un laista viņas vīrs. ■

Dziesmusvētku dziesmu teksti tulkoti fračū valodā

Parīzes latviešu kora dalībniece un tulkotāja Kristīne Sniedze franču valodā atdzejojusi visus dziesmu tekstus no XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu svētku Koru lielkoncerta “Tirums. Dziesmas ceļš” un Noslēguma koncerta “Kopā augšup” programmu repertuāra. Ideja par tekstu tulkošanu ir Kristīnes pašas iniciatīva - gribējās, lai tekstus saprot pēc iespējas vairāk cilvēku. Viņaspriekš Dziesmu svētku teksti

ir tāda savdabīga mūsu tautas vēstures grāmata - caur tekstiem var saprast vai visu mūsu vēsturi un kultūru. Viņa gribētu, lai teksti būtu tulkoti vēl daudzās citās valodās un varbūt kādreiz šis sapnis piepildīsies. Kristīnei ir nākotnes plāni arī par citu latviešu dziesmu tekstu atdzejošanu. Dziesmu teksti franču valodā pieejami portālā dziesmusvetki.lv.
- [Tirums. Dziesmas ceļš](#)
- [Kopā augšup](#) ■

Pūgō, tūl

Pūt vējiņi

Souffle, Le Vent

lībiešu tautasdziesma, Jurjānu Andreja (1856–1922) aranžējums

Pūgō, tūl, ja ajā laiļō,
Ajā mīnda Kurāmōl!

Pūt, vējiņi, dzen laiviņu,
Aizden mani Kurzemē.

Souffle, le vent, amène ma barque
Vers les rivages de Kurzeme.

Kurmōnikād minnōn tōitist
Eņtš tidārōd jovājist.

Kurzemniece man solija
Sav' meitiņu malējiņ'.

Une femme de Kurzeme m'a promis
Sa fille meunière pour épouse.

Tōitōs Tōitist, bet ist āndat,
Kītist mīnda jūojizōks,

Solīt sola, bet nedeva,
Teic man lielu dzērājiņ'.

Promesse donnée, mais pas tenue,
Car elle me traite d'ivrogne.

Kītist mīnda sūr jūojizōks,
Ibīz ailijizōks ka.

Teic man lielu dzērājiņu,
Kumeliņa skrējējiņ'.

Elle dit que je suis ivrogne
Et coureur à cheval.

Kīngan rō ma jarā jūond um,
Kīngan ibīz ailōn ma?

Kuru krogu es izdzēru,
Kam noskrēju kumeliņ'?

Où est la taverne que j'ai éclusée?
Où est le cheval que j'ai écumé?

Īž eņtš rōdō jūob ma krūogōs,
Īž eņtš ibīst ailōb ma.

Pats par savu naudu dzēru,
Pats skrēj' savu kumeliņ'.

Je bois de mes propres deniers,
Je ne monte que mon propre cheval!

Jūom kuolm pāuvō kōznigidi,
Panūksnikād daņtšōgōd.

Pūt, vējiņi, dzen laiviņu,
Aizden mani Kurzemē.

Souffle, le vent, amène ma barque
Sur les rivages de Kurzeme

Videoizrāžu maratons Cēsīs

Šovasar Cēsīs Pasaules latviešu mākslas centrā notika diassporas amatiereteātru festivāla “LAIPA” videoizrāžu maratons. Visu jūliju trešdienu vakaros PLMC zālē un pagalmā varēja skatīties sirsnīgā Briseles latviešu teātra, Vācijas latviešu amatiereteātra-studijas

“Eziši”, Reikjavīkas latviešu teātra un Sanfrancisko Jaunā teātra pandēmijas laikā veidotās video izrādes. Skatītāji varēja dzirdēt un redzēt īsfilmas, komēdijas, klausāmpasakas bērniem, filozofiskus audioiestudējumus, vērojambilžu izrādes un izrāžu videovariantus. ■

Portreti

Zane Vērdiņa

Zane Vērdiņa ir darbīga rīdziniece, 3 meitu mamma, kura jau vairāk nekā 13 gadus dzīvo Beļģijā. Ikvienā situācijā un pasaules malā viņa atrod, kā darboties un attīstīties. Jau no bērnības kāds neredzams dzinulis viņu mudina izdomāt aktivitātes un arvien jaunas nodarbes. Piemēram, Ziemsvētku tirdziņā pārdot dzērvenes pūdercukurā vai izveidot pašai savu zīmolu un Beļģijā pārdot Latvijā ražotas preces - Stelge krāsainās svečturu mājiņas. Viņai patīk šiverēties un izdomāt, atklāt ko neierastu arī ikdienā, piemēram, uztaisīt tradicionālo britu pudiņu latviešu gaumē. Pati saka, ka droši vien viņai ir iedzimts nemītīgās darbošanās gēns.

Zanei svarīgi ir attīstīties un mācīties jaunas lietas. Viņa nesēž, rokas klēpī salikusi, bet visu laiku virzās uz priekšu – uzņemas jaunus pienākumus, izdomā izaicinājumus. Piemēram, darbā uzņemas atbildības jomas, kurām gan daudz jāmācās, bet tieši tas viņu motivē. Lai arī ar ģimeni dzīvo Beļģijā - pie Antverpenes, tomēr viņas darba devējs ir Latvijā – populārais kosmētikas ražotājs “MADARA

Cosmetics”. Zane ir šīs firmas pārstāve Beļģijā un Nīderlandē, un ir ļoti priecīga, ka var strādāt latviešu valodā un tieši Latvijas uzņēmumam. Ar vietējiem klientiem gan viņa strādā angļu un nīderlandiešu valodā.

Kādreiz gribēja kļūt par mākslas zinātnieci, tomēr, no tā atrunāta, aizgāja studēt vadībzinības. Studiju laikā iegūtās zināšanas ļāvušas strādāt dažādās profesijās un uzņēmumos - mārketingā un komunikācijās, reklāmas aģentūrā, pat politiskajā partijā un Eirovīzijas organizēšanas birojā. Taču visu laiku bijis tā, ka viena lieta aizved pie nākamās, paver jaunas iespējas un pavirza tuvāk iecerētajam mērķim. Un arī pašai bieži nākas būt tādā kā “savedēja” un lietu virzītāja lomā – viņa intuitīvi jūt situācijas un cilvēkus, ir īstajā vietā un laikā. Viņai patīk ietekmēt lietu ritējumu, nodot informāciju un sapazīstināt cilvēkus. Zane ir mērķtiecīga un zina, ko vēlas sasniegt. Visas ceļā sastaptās grūtības – un tādu bijis ne mazums, strādājot reklāmas aģentūrā un dinamiskajā

mārketinga un komunikāciju jomā, - viņa ir uztvērusi kā iespēju attīstīties, tās palīdzējušas kļūt stiprākai un sasniegt augstākus mērķus.

Zanei patīk dzīvot savā rajonā Antverpenes priekšpilsētā. Tur viņas ģimenei ir mierīga un piepildīta vide – dažādas pēcskolas aktivitātes, kuras meitas pašas izvēlējušās un apmeklē ar lielāko prieku. Dzīve rit mierīgi un plūstoši. Zane novērtē, ka Beļģijā dzīvot krāsaini var pat ar ierobežotu budžetu, te nav jāpieder elitei, lai varētu baudīt dzīvi. Viņai patīk vietējo dzīves stils – aiziet uz kafējnīcu padzert kafiju vai tas, ka vecāki cilvēki ir sociāli aktīvi un regulāri iziet pusdienās - reizēm pat vieni paši. Arī pašai viņai patīk kafiju dzert kafējnīcā, tāda maza izraušanās ikdienas steigā. Tad var nesteidzīgi sēdēt un vērot cilvēkus, vidi. Tomēr, kad sakrājas stress, Zanei patīk to izskriet. Tā ir sava veida meditācija, un reizēm viņa vienā reizē noskrien pat pusmaratonu. Gluži kā Forests Gamps – skrien, skrien un nespēj apstāties. Zane

skrien pusdienlaikā, un tas ir kā restarts - viss stress tiek izskriets, un diena var turpināties mierīgā ritmā. Garos gabalus Zane sāka skriet Beļģijā, sākumā ap savu kvartālu un tad arvien tālāk un regulārāk. Viņas mērķis ir kādu dienu noskriet maratonu. Tomēr vēl nav nolikts konkrēts datums. Tas notiks, kad tam pienāks īstais brīdis.

Latvijā Zane bieži gāja uz kino un teātri, un, esot tur, laiks tīri vai apstājās. Šeit Beļģijā viņai nedaudz pietrūkst šīs kultūras bagātības. Tomēr arī Beļģijā viņa reizēm dodas uz kādām vietējām izrādēm, kino un klasiskās mūzikas koncertiem. Zane pavada laiku ar ģimeni gan pie dabas, gan sportiskās aktivitātēs, gan vienkārši esot visiem kopā un izdomājot kādas jaunas aktivitātes - produktus, ko pārdot, jaunus konceptus vai dalību kādā tirdziņā. Vīrs un ģimene ir viņas balsts - vienmēr ir līdzās un dod spēku nenogurt, radīt un darboties. Un šiverēties viņai patīk un ir vajadzīgs kā dienišķā maize.

Šis nav grāmatu klubs

Grāmatu iegūšana un lasīšana ir divi dažādi vaļasprieki. Turklāt abus var izbaudīt ar visdažādāko intensitāti un atkarības pakāpi. Ir cilvēki, kuri nespēj paiet garām grāmatveikaliem un neieskatīties draugu grāmatplauktos. Ir tādi, kuri kalendārā atzīmē datumu, kad gaidāma iecienītākā autora jaunākā grāmata. Nu, un tad ir tie, kuri spiesti pārcelties uz lielāku mītnes vietu, jo grāmatām vairs nav vietas plauktos, bet plauktiem – līdzšinējās mājās, un ir tie, kuri īsti pārcēlušies no vienas valsts uz citu jūtas tikai tad, kad atvestas ierastās grāmatu tonnas.

... jau gadu

Lai arī grāmatu atrašana un lasīšana bieži ir vienatnē izbaudāms process, reizēm ar atradumiem un sajūsmu gribas padalīties. Vēlams, ar cilvēkiem, kuri grāmatas lasa ar līdzīgu intensitāti un sajūsmu un, pārāk nenogurdinot mazāklasošus radus un draugus. Grāmatu klubus drošvien pārsvarā izveidojuši cilvēki, kas visiem apnikuši ar saviem stāstiem par to, ko viņi

pēdējā laikā izlasījuši un ko iecerējuši izlasīt.

Kā tapa Briseles latviešu grāmatu klubīņš ar beļģu sireālistu stilā ieturētu nosaukumu ‘Šis nav grāmatu klubs’?

Pēckovida periodā ir daudz iespēju par grāmatām parunāt virtuāli. Tomēr vēl jaukā ir tikties klātienē, turklāt bieži vien gribas **gūt iedvesmu lasāmo grāmatu sarakstam**, pāršķirstot kāda jau izlasīto un līdzīgi paņemto. Tieši ar mērķi izveidot šādu lasītāju un domubiedru grupu tikāmies 2022.gada vasarā. Te liels paldies sakāms Ilzei Veserei, kas mani iepazīstināja ar Lauru Drāznieci, kura, savukārt, pieskata LR pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

paspārnē mītošo Briseles latviešu bibliotēku. Nākamais lielais paldies pārstāvniecībai, kas reizi mēnesī grāmatu klubam atvēl telpas. Un, protams, paldies visiem dalībniekiem, kas jau gadu regulāri lasa, radoši interpretē tikšanās tēmas, ierodas ar tematiskām uzkodām, sniedz padomus un ieteikumus.

Tā kā ‘Šis nav grāmatu klubs’, tad dalībnieki nelasa un neapspriež visi vienu konkrētu grāmatu mēnesī. Paļaujoties uz to, ka īstam lasītājam ir vismaz, pirmkārt, saraksts ar steidzami lasāmajām, otrkārt, saraksts ar kādreiz noteikti izlasāmajām un, treškārt, nekadēļ mājās nonākušajām grāmatām, **katrā tikšanās reizē izlozējam tēmu**, lai katrs savos krājumos var atrast atbilstošu lasāmvielu. Līdz šim esam atraduši grāmatas, kas izdotas katra kluba biedra dzimšanas gadā, kriminālromānus, arābu autoru grāmatas, grāmatas par reliģiju, skolas laikā neizlasītās grāmatas, grāmatas par slavenām vietām, kā arī grāmatas, kas bijušas aizliegtas. Galu galā labākās sarunas ir tad, kad visi dalībnieki nonāk pie secinājuma, ka kaut ko tādu noteikti nebūtu meklējuši, atraduši, lasījuši un izlasījuši.

Grāmatu atrašanas stāsti var izvērsties diezgan priecīgi. Es saņēmu daudz līdzjūtīgu skatienu, vilcienā uz Gauju izņemot skolas laikā izlaisto ‘Zaļo zemi’ (tagad esmu lasījusi, man ir viedoklis!). Savukārt tad, kad kolēģe Padomes bibliotēkā iegriezās, lai atrastu savā dzimšanas gadā izdotu

grāmatu, bibliotekāre esot teikusi, ka tik vecas grāmatas neviens nelasītu un tādēļ tādas bibliotēkā turētas netiekot (bet laimīgi atradās). Kā jau Eiropas Savienības galvaspilsētā mītošam grāmatu klubam pieklājas – **pie mums ir cieņā viedokļu pluralisms un demokrātiska pieeja grāmatu izvēlei.**

Vēlies lasīt ar mums?

‘Šis nav grāmatu klubs’ savu pirmo dzimšanas dienu septembrī sagaida ar sirsniņu un daudzpusīgu lasītāju kopu un daudzām idejām par to, ko vēl varētu izlasīt. Nākamgad, iespējams, izlozējamo tēmu klāstā jāieliek vairāk ar detektīviem saistītu tēmu, jo šī žanra miļotāji draud atšķēlēties.

Mēs tiekamies reizi mēnesī, mēneša otrajā sestdienā un mūs var atrast Facebook (Šis nav grāmatu klubs). Lasām visās valodās pēc vajadzības, atzīstam audiogrāmatas (ne visi), apspriežam arī citus notikumus un kultūras jaunumus. Priecāsimies satikt jaunus lasīšanas entuziastus, jo tik ļoti **gribas zināt... ko lasa un izlasa citi!!!** ■

Diasporas amatierteātru festivāls "Laipa" šogad Sanfrancisko

Kā ik gadu, arī šogad, sBLT devās uz diasporas amatierteātru festivālu "LAIPA". Tas no 26. līdz 29. oktobrim notika tālajā Sanfrancisko, Kalifornijā. Festivāls "LAIPA" ir ceļojošs – katru gadu to organizē kāds no diasporas amatierteātriem. Šogad tas notika jau 9 reizi un uz to bija sabraukuši 10 amatierteātri no 8 valstīm - Anglijas, ASV, Beļģijas, Islandes, Latvijas, Norvēģijas, Vācijas un Zviedrijas. sBLT festivālā piedalījās ar izrādi "Šodien" pēc Friča Bārdas 1914. gadā sarakstītā

darba motīviem. Vairāk nekā pirms 100 gadiem rakstītais **teksts liek aizmāties par mūsu katra iespējam un apņēmību mainīt pasauli uz labu.**

Amatierteātra sniegtumus vērtēja eksperti - kultūras žurnālists un teātra kritiķis Atis Rozentāls un Latvijas Radio žurnāliste Ingvilda Strautmane. Festivālā varēja piedalīties meistarklasēs, kuras vadīja aktrise un pasniezēja Jana Herbsta, aktieris un režisors Jurģis Spulnieks un aktieris, kustību mākslinieks, režisors un

animators Dzintars Krūmiņš. Šī gada festivāla organizatore Sanfrancisko Jaunā teātra vadītāja Māra Levisa saka, ka **"Laipa ir kā ģimenes salidojums, kur vienu reizi gadā visi tiek kopā.** Protams, kā jau istā ģimenē notiek – kāds atkrit, pienāk klāt jauni ģimenes locekļi. Mēs viens par otru stāvam un kritām. Mums sāp otru neveiksmes un mēs priecājamies par citu veiksmēm, mēs skatāmies uz priekšu."

Nākošgad diasporas amatierteātru festivāls "LAIPA" notiks Lielbritānijā, Bredfordā. ■

Mana dzimtā valoda

Mana valoda
Apmiļo kokus,
Nebojā zemi,
Arvien vairāk saudzē zemi.

Dzied skaļi,
Ziedo labi,
Izmanto laiku ar prieku,
Mammu klausu,
Tēti klausu,
Ārā spēlējas ar draugiem.

Valoda ir mans spēks,
Ar to manas domas tālu lēks.
Latviešu valoda ir mūsu valoda,
Ovācijas dziesmā skan,
Dalībnieki applaudē,
Acis priekā mirdz.

Emīls Bēcis, 10 gadi

Skaista mana tēvu zeme
Par visām zemītēm:
Augsti kalni, plaši lauki,
Zili jūras ūdentiņi

Kaspars van Vesels (van Wesel), 10 gadi

Labirints

Kāds vārds veidojas, ja pareizi
izej labirintu?

Burtu jūklis

A	B	C	Ē	S	I	S	V	Ē	T	E	V	E	I
A	C	S	N	O	T	E	L	E	K	S	E	C	Ļ
D	S	J	E	K	O	H	E	B	R	I	N	U	I
E	B	I	L	U	D	Z	A	G	E	G	T	A	E
S	J	E	L	S	B	O	B	A	J	U	A	G	R
O	D	U	Ž	D	O	B	E	L	E	L	D	R	P
G	T	A	L	S	I	L	I	S	A	D	G	O	I
R	V	E	N	T	S	P	I	L	S	A	A	B	N
E	S	L	O	B	T	E	K	S	A	B	L	I	T
V	A	T	S	O	L	I	V	Ā	P	Ā	Ū	N	E
A	K	L	I	E	P	Ā	J	A	E	V	K	A	B
S	A	G	Ī	R	I	Ž	A	N	I	A	S	B	R
I	E	C	A	V	A	G	U	A	D	D	N	M	U
M	Ū	S	A	J	O	L	A	P	E	Ī	E	R	D

Vai vari atrast 20 Latvijas pilsētas?

Vai vari atrast 20 Latvijas upes?

Ievēro, ka 8 pilsētām ir tāds pats nosaukums kā upēm.

Vai vari atrast 6 sporta veidus, kuros Latvijai ir labi panākumi un pat medaļas?

Paldies visiem

Laikraksts "Beļģijas latviešu ziņas" top pateicoties brīvprātīgajiem, kas iesaka, raksta, koriģē, tulko vai fotografē.

Ja arī tevi interesē piedalīties laikraksta veidošanā raksti uz belgijas.avize@gmail.com

Redaktore: Ieva Brinkmane
Māksliniece: Alma Ulmane

Novembra avīzei veidot palīdzēja Irēna Aramina, Andra Baltmane, Ilze Baranovska, Baiba Bartušēvica, Daniels Goldšmits, Ilze Goldšteina-Isebota (Yseboot), Santa Graudiņa, Rinalds Gulbis, Zintis Kākulis, Dace Kalniņa, Kristīna Lange, Aiga Liepiņa, Dace Rubene, Liene Salmiņa, Žils Servē (Gilles Servais), Alma Ulmane, Guna Zaķe-Baltā, Briseles latviešu skoliņas Hipsterīgo grupa, Eiropas skolas (Berkendālē) bērni, Latvijas Nacionālā kultūras centra fotogrāfi.

Pateicamies Eiropas Parlamenta deputātam Robertam Zilem par atbalstu laikraksta drukāšanā.

Latviešu biedrība Beļģijā / Association
Lettonne en Belgique (a.s.b.l.)
Reģistrācijas Nr.: 409.294.765

Atbalsti "Beļģijas latviešu ziņas"
un ziedo laikraksta darbībai!
IBAN BE32 3401 8253 1002